

# DĚJEPIS

PRAVĚK



# DĚJEPIS

## VÝUKOVÝ MATERIÁL PRO ŽÁKY-CIZINCE

Pravěk	s. 3
Starší doba kamenná - paleolit	s. 3
Střední doba kamenná - mezolit	s. 3
Mladší doba kamenná - neolit	s. 5
Pozdní doba kamenná - eneolit	s. 6
Doba bronzová	s. 6
Doba železná	s. 7
Úkoly	s. 9
Dějepis - online aktivity	s. 13



MINISTERSTVO VNITRA  
ČESKÉ REPUBLIKY

Pomáhající  Plzeň

Materiál vznikl v rámci projektu „Integrace držitelů dočasné ochrany v Plzni 2023“, který je financovaný Ministerstvem vnitra ČR a realizován Odborem sociálních služeb Magistrátu města Plzně.

**autor Mgr. Dita Macháčková**  
**design a ilustrace MgA. Alina Pylaeva**

Plzeň 2023



To je člověk.



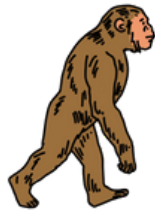
To jsou lidé.

## PRAVĚK

### STARŠÍ DOBA KAMENNÁ - PALEOLIT



sbírat



#### ČLOVĚK ZRUČNÝ (Homo habilis)

Měří asi 140 cm a **váží** 40 kg.

**Sbírá** plody a rostliny.

**Vyrábí** nástroje z kamene - sekáč.



měřit



plody



rostliny



kámen



vážit



vyrábět  
produkovat



sekáč



bydlet



#### ČLOVĚK VZPŘÍMENÝ (Homo erectus)

Měří asi 160 cm.

**Bydlí** v jeskyni.

**Produkuje** nástroje z kamene - pěstní klín.

**Loví** zvířata.



jeskyně



zvířata



pěstní klín



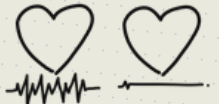
lovit



používat



## ČLOVĚK ROZUMNÝ (Homo sapiens)



žít nežít



mamut

Loví velká zvířata - mamuty.



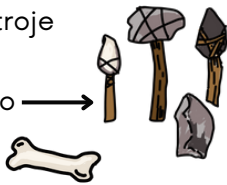
ohěň

Vyrábí nástroje z kamene, dřeva a kostí.

nástroje

dřevo

kost



**Používá** ohěň.

**Žije** ve skupině - v tlupě.



tlupa



## ČLOVĚK SOUČASNÉHO TYPU (Homo sapiens sapiens)



šíp

luk

Vyrábí a používá luk a šíp.

Loví velká zvířata - mamuty, koně.



kůň



obydlí

**Ochočuje** psa.

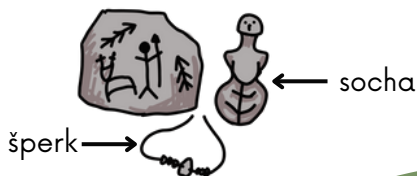
**Staví** obydlí.

**Maluje**, vyrábí sochy a šperky.

**Mluví.**



pes



šperk

socha



ochočovat



stavět



malovat

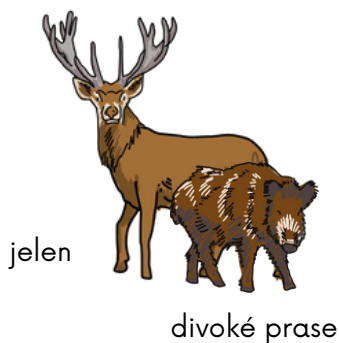


mluvit

## STŘEDNÍ DOBA KAMENNÁ - MEZOLIT

Muži loví středně velká zvířata - divoká prasata, jeleny.

Lidé staví primitivní domy.



## MLADŠÍ DOBA KAMENNÁ - NEOLIT



Lidé vyrábějí nástroje z kamene a dřeva - srp.

Lidé **pěstují** rostliny - pšenici, hrách.

Člověk ochočuje zvířata - ovce, kozy, prasata, krávy.

Člověk vyrábí keramiku.

Lidé **se oblékají**.

Lidé staví dlouhé domy.



## POZDNÍ DOBA KAMENNÁ - ENEOLIT



znát



půda

Lidé produkují nástroje a zbraně z mědi.

Muži **orají** půdu.



měď



orat

Člověk ochočuje koně.

Lidé **znají** kolo. Vyrábí vozy a hrncířský kruh.



vůz

kolo



hrncířský kruh

Člověk staví domy - zemnice.

Lidé žijou v osadě.

**Chrání** osadu příkopem a hradbou = hradiště.



chránit



zemnice

osada



příkop

hradba

## DOBA BRONZOVÁ



nádoba

Člověk vyrábí bronz.



bronz



zbraň

Z bronzu produkuje nástroje, zbraně, šperky a nádoby.



stříbro

Lidé znají zlato a stříbro.



zlato

Člověk **ohýbá** dřevo a vyrábí kolo.



kolo

Lidé **obchodují**.



ohýbat



obchodovat

## DOBA ŽELEZNÁ



kovat



železná ruda

Člověk **taví** železnou rudu.

Lidé vyrábí železo.  
Z železa **kovají** železné zbraně a nástroje.



tavit



ovoce      víno      pivo

Člověk pěstuje ovoce a víno.  
Produkuje pivo.

Lidí používají peníze - mince.



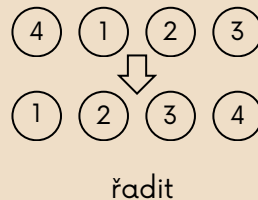
mince

# DĚJEPIS

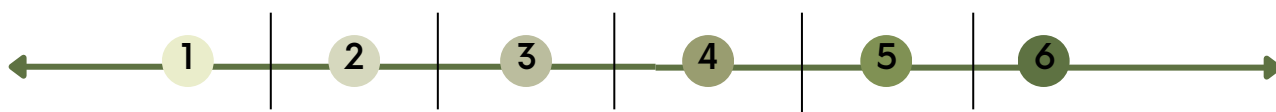
ÚKOLY





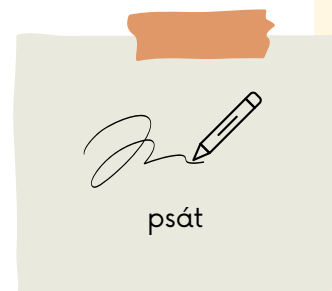


# 1 Radíme doby pravěku na časovou osu:



- 1 starší doba kamenná
- 2 \_\_\_\_\_
- 3 \_\_\_\_\_
- 4 \_\_\_\_\_
- 5 \_\_\_\_\_
- 6 \_\_\_\_\_

# 2 Píšeme člověka:



ČLOVĚK ZRUČNÝ - HOMO HABILIS

\_\_\_V\_\_\_ V\_\_\_\_\_N\_ - H\_\_\_ E\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_K R\_\_\_\_\_ - H\_\_\_ S\_\_\_\_\_

\_\_\_O\_\_\_ S\_\_\_\_\_T\_\_\_ - H\_\_\_ S\_\_\_\_\_ S\_\_\_\_\_

### 3 Třídíme informace:



ovce, nůž, keramika, pšenice, nádoba z bronzu, srp,  
mince, primitivní dům, osada, jeskyně, sekáč, pes, kolo,



jelen, vůz, hrnčířský kruh, pivo

starší doba kamenná \_\_\_\_\_

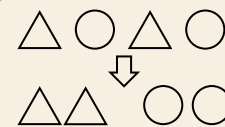
střední doba kamenná \_\_\_\_\_

mladší doba kamenná ovce, \_\_\_\_\_

pozdní doba kamenná \_\_\_\_\_

doba bronzová \_\_\_\_\_

doba železná nůž, \_\_\_\_\_



třídít

### 4 Odpovídáme: Je to pravda (ANO), nebo není (NE)?



Člověk zručný sbírá plody a rostliny.

Člověk vzpřímený používá oheň.

V mezolitu lidé staví dlouhé domy.

V době železné lidé používají peníze.

V neolitu se lidé oblékají.

Člověk rozumný mluví.

V pozdní době kamenné lidé obchodují.

Ve střední době kamenné lidé ochočují psa.

ANO



odpovídat

### 5 Doplnujeme informace:



Člověk vzpřímený měří 160 cm .

Člověk zručný váží \_\_\_\_\_ .

V době železné lidé pěstují \_\_\_\_\_ .

Člověk vzpřímený vyrábí nástroje z \_\_\_\_\_ .

V eneolitu lidé ochočují \_\_\_\_\_ .

Homo erectus bydlí v \_\_\_\_\_ .

V pozdní době kamenné lidé staví domy - \_\_\_\_\_ .



doplňovat

## 6 Třídíme pravidelná slovesa:



vyrábět, sbírat, produkovat, lovit, bydlet, používat, ochočovat, stavět, malovat, pěstovat, orat, znát, ohýbat, obchodovat, tavit, kovat, měřit, vážit, oblékat se, řadit, třídit, odpovídat, doplňovat, trénovat

-AT

-IT/ET

-OVAT

-AT	-IT/ET	-OVAT
_____	vyrábět	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

## 7 Trénujeme pravidelná slovesa:



vyrábět - já vyrábím

ohýbat - on \_\_\_\_\_



sbírat - já \_\_\_\_\_

obchodovat - my \_\_\_\_\_

produkovat - já \_\_\_\_\_

tavit - on \_\_\_\_\_

lovit - ty \_\_\_\_\_

kovat - oni \_\_\_\_\_

bydlet - vy \_\_\_\_\_

měřit - oni \_\_\_\_\_

používat - vy \_\_\_\_\_

vážit - ona \_\_\_\_\_

ochočovat - vy \_\_\_\_\_

oblékat se - my \_\_\_\_\_

stavět - my \_\_\_\_\_

řadit - to \_\_\_\_\_

malovat - ty \_\_\_\_\_

třídit - já \_\_\_\_\_

pěstovat - on \_\_\_\_\_

odpovídat - ona \_\_\_\_\_

znát - ty \_\_\_\_\_

doplňovat - ona \_\_\_\_\_

trénovat - ty \_\_\_\_\_

orat - on \_\_\_\_\_



trénovat

## 8 Trénujeme nepravidelná slovesa:



	BÝT	ŽÍT	PSÁT
já	<u>jsem</u>	<u>žiju</u>	<u>píšu</u>
ty	_____	_____	_____
on, ona, to	_____	_____	_____
my	_____	_____	_____
vy, Vy	_____	_____	_____
oni, ony, ona	_____	_____	_____

## 9 Píšeme slovesa:



STAVĚT	<u>Stavíte</u> dům? (Vy)
MALOVAT	Jana _____ zvířata.
MĚŘIT	_____ 165 cm. (já)
POUŽÍVAT	Učitel _____ mapu.
ZNÁT	_____ doby pravěku. (já)
ŽÍT	_____ v Česku. (my)
SBÍRAT	Kamarád _____ mince.
VÁŽIT (negativní)	Kůň _____ 80 kg.
LOVIT (negativní)	_____ mamuty. (oni)

## DĚJEPIS - ONLINE AKTIVITY

1

s. 9



<https://1url.cz/d1zuK>

2

s. 9



<https://1url.cz/81zu1>

3

s. 10



<https://1url.cz/U1zuJ>

3

s. 10



<https://1url.cz/V1zue>

4

s. 10



<https://1url.cz/j1zuW>

5

s. 10



<https://1url.cz/W1zui>

6

s. 11



<https://1url.cz/l1zuw>

7

s. 11



<https://1url.cz/91zuo>

7

s. 11



<https://1url.cz/R1zuN>

8

s. 12



<https://1url.cz/M1zuH>

9

s. 12



<https://1url.cz/V1zu2>